

Uitvoeringsrichtlijn Historisch timmerwerk (URL 4001)

In de uitvoeringsrichtlijn Historisch timmerwerk staan de eisen voor goed onderhoud en restauratiewerk aan trappen, gevel- en afbouw-timmerwerk in monumenten.

In vrijwel ieder monument is hout te vinden, bijvoorbeeld in ramen, deuren, kozijnen en luiken, maar ook in trappen, balustrades en aftimmering van goten en daklijsten. Deze richtlijn bevat belangrijke informatie over het (laten) uitvoeren van het timmerwerk aan monumenten, zowel binnen als buiten. In de richtlijn komen 3 soorten timmerwerk aan de orde:

- geveltimmerwerk (zoals kozijnen, ramen en deuren)
- afbouw-timmerwerk (denk aan daklijsten, gootlijsten, lambriseringen, kasten, lijstwerk, binnendeuren etc.)
- trappen.

Een timmerwerkbedrijf dat aan de uitvoeringsrichtlijn Historisch timmerwerk voldoet, moet de juiste kennis en expertise in huis hebben. De richtlijn stelt dan ook opleidings- en ervaringseisen. Hieronder zijn een aantal aandachtspunten op een rij gezet waar u als eigenaar mee te maken kunt krijgen.

De volledige tekst van deze uitvoeringsrichtlijn is te vinden op de [website van Stichting Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg \(ERM\)](#).

Voorbereiding

Als er niet voldoende bekend is over de bestaande situatie, zal de uitvoerder eerst onderzoek moeten verrichten naar de staat van het houtwerk. Is het hout beschadigd? Om welke schadevorm gaat het en wat zijn de oorzaken? Is het hout bijvoorbeeld aangetast door schimmels of insecten? Ook moet de omvang van het probleem worden onderzocht. Aan de hand daarvan kunnen beslissingen worden genomen over behoud of (gedeeltelijke) vervanging van het hout. Bij vervanging zijn er drie opties: kopiëren, imiteren en verbeteren. (zie www.stichtingerm.nl/restauratieladder) Hierbij speelt niet alleen de conditie van het houtwerk een rol, maar ook de cultuurhistorische waarde. Daarnaast moet in dit stadium worden vastgesteld of het nodig is om een vergunning aan te vragen.

Uitvoering

Detailering

Met de detailering wordt de specifieke afwerking van het hout bedoeld. Een bedrijf dat werkt volgens de uitvoeringsrichtlijn Historisch timmerwerk ziet er bijvoorbeeld op toe dat bij het vernieuwen van de onderdorpel van een schuifraam de juiste profilering wordt aangehouden.

Materiaalkeuze

In de uitvoeringsrichtlijn staan de opties beschreven voor de te kiezen houtsoorten, de bijbehorende kwaliteitseisen en voor welke situatie deze houtsoorten geschikt zijn. Ook vindt u informatie over andere relevante materialen zoals lijmen, vulmiddelen, verf en bevestigingsmaterialen.

Technieken en toepassingen

Als houtwerk (gedeeltelijk) moet worden vervangen, is niet alleen de keuze voor de juiste houtsoort belangrijk maar ook de juiste houtverbinding en vaak de aansluiting op steen (muren en gevels) en andere materialen. De uitvoeringsrichtlijn bevat veel aanwijzingen voor toe te passen technieken. Zo is er een uitgebreide bijlage met tekeningen van houtverbindingen in kozijnen, die kunnen dienen als voorbeelddetail.